

2024. GADA ZIŅOJUMS PAR KONKURENCES POLITIKU — PĒDĒJAIS PRIEKŠVārds — 2025. GADA 1. APRĪLIS

Priekšsēdētājas izpildvietnieces un konkurences komisāres Teresas Riberas

priekšvārds 2024. gada ziņojumam par konkurences politiku

Man ir tas gods pirmo reizi ar priekšvārdu sniegt ieguldījumu ziņojumā par konkurences politiku. Šis ikgadējais pasākums ir iespēja nodoties izvērtēšanai un pārdomām, jo īpaši jauna pilnvaru termiņa sākumā.

Mēs saskaramies ar izaicinājumu – izstrādāt politiku pamatīgas nenoteiktības un nestabilitātes laikā. Šķiet, ka mums pazīstamā pasaule ik dienu mainās arvien vairāk. Tikmēr Krievijas nelikumīgais agresijas karš pret Ukrainu notiek jau ceturto gadu, un arī tam ir dziļa ietekme uz ES, arī tāpēc, ka energoapgāde tiek izmantota par ieroci. Ņemot vērā iepriekš minēto, mums ir steidzami jārisina klimata krīze un tās sekas, jāuzlabo mūsu konkurētspēja un jāstiprina noturība.

Tam nepieciešama izlēmīga rīcība, lai veidotu nākotnes prasībām atbilstošu ekonomiku, kas ir dekarbonizēta, noturīga, taisnīga un kas rada kvalitatīvas darbvietas. Tāda Eiropa, kas veicina iedzīvotāju un uzņēmumu labklājību un ir konkurētspējīga pasaules mērogā.

Eiropas Savienība stājas pretim šim izaicinājumam. Eiropas Komisija ir nākusi klajā ar Konkurētspējas kompasu. Tā ir būtiska iniciatīva, kas sniedz stratēģisku satvaru tās darba virzīšanai nākotnē. Šā kompasa īstenošanas neatņemama sastāvdaļa ir tīras rūpniecības kurss – vērīenīgs plāns Eiropai ar nolūku novērst inovācijas plaisu, izmantot dekarbonizāciju un apritīgumu, lai veicinātu izaugsmi, samazinātu pārmērīgu atkarību un uzlabotu noturību. Šis plāns balstās uz Eiropas priekšrocībām, paātrinot pāreju uz ilgtspējīgu, konkurētspējīgu un iekļaujošu ekonomiku, vienlaikus nodrošinot, ka tehnoloģiskās pārmaiņas palielina mūsu rūpniecības konkurētspēju.

Konkurences politika un tās izpilde veicina šo mērķu sasniegšanu. Pielāgojoties tirgus realitātei, mums būtu stingri jāaizstāv taisnīguma, atklātības un efektivitātes pamatprincipi. Tādējādi konkurences politika un tās izpilde turpinās palīdzēt veidot labāku nākotni ES un tās iedzīvotājiem vēl daudzus gadus.

Tāpat kā vienmēr, virzoties uz priekšu, mēs balstāmies uz jau paveikto darbu.

Priekšsēdētājas izpildvietnieces Margrētes Vestageres vadībā Komisija 2024. gadā sasniedza daudz. Šajā gadā tika gūti nozīmīgi panākumi saistībā ar svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*). Mēs apstiprinājām pirmo *IPCEI*, kas atbalsta pētniecību, inovāciju un veselības aprūpes produktu pirmo rūpniecisku izvēršanu, kā arī inovatīvus zāļu ražošanas procesus. Turklāt mēs apstiprinājām divus *IPCEI* attiecīgi ūdeņraža infrastruktūrai un ūdeņraža mobilitātei. Šie revolucionārie projekti ļaus panākt ievērojamu progresu šajās pētniecības jomās un radīs pozitīvu plašāku ietekmi visā ES.

Runājot par krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējumu, ievērojamas sadaļas 2024. gadā tika pakāpeniski izbeigtas, jo daudzas Krievijas darbību tiešās un netiešās sekas bija mazinājušās un ES ekonomikā bija vērojama noturība pret pieredzētajiem satricinājumiem. Tomēr Komisija pieņēma 127 lēmumus par valsts atbalstu, ar kuriem tika apstiprināti 24 dalībvalstu paziņotie valsts pasākumi, jo īpaši saskaņā ar minētā regulējuma pārejas noteikumu sadaļām.

2024. GADA ZIŅOJUMS PAR KONKURENCES POLITIKU — PĒDĒJAIS PRIEKŠVārds — 2025. GADA 1. APRĪLIS

Arī pretmonopola un karteļu jomā Komisija 2024. gadā bija produktīva, pieņemot desmit lēmumus. Mūsu pretmonopola lēmumi ietvēra tādas nozīmīgas lietas kā *Mondelez*, *Vifor Pharma*, *Teva Copaxone*, *Apple App Store Practices*, *Apple Pay* un *Meta Facebook Marketplace*.

Šis gads bija piepildīts arī uzņēmumu apvienošanās kontroles jomā. Paziņoto apvienošanās gadījumu skaits joprojām bija liels, un mēs pieņēmām 398 apvienošanās lēmumus, no kuriem 351 bija vienkāršots. Astoņas iegādes tika atļautas ar nosacījumu par saistību uzņemšanos, un 2024. gadā aizliegumu nebija.

2024. gadā mēs panācām ievērojamu progresu Digitālo tirgu akta (DTA) izpildē. Pirmie seši izraudzītie vārtiņi 2024. gada martā iesniedza savus DTA atbilstības ziņojumus, kā rezultātā tika sākta oficiāla neatbilstības izmeklēšana pret *Alphabet*, *Apple* un *Meta*. Vēlāk tajā pašā gadā mēs sākām divus neatbilstības procedūru kopumus pret *Apple* un vienu pret *Meta*. Turklāt mēs noteicām *Apple* vārtiņa statusu tā operētājsistēmas *iPadOS* izmantošanai *iPad* planšetēs un *Booking* vārtiņa statusu tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumam *Booking.com*.

2024. gadā mēs veicām nozīmīgus pasākumus, lai izpildītu Ārvalstu subsīdiju regulu (FSR), aizsargājot vienoto tirgu no kropļojošām subsīdijām, ko piešķir trešās valstis. Šajā gadā mēs saņēmām 102 paziņojumus par koncentrāciju un apstiprinājām vienu ierosinātu koncentrācijas darījumu ar nosacījumu, ka tiek izpildītas saistības. Visbeidzot, veicot provizorisku izskatīšanu lidostu un ostu drošības aprīkojuma jomā, mēs veicām savas pirmās nepieteiktās pārbaudes saskaņā ar FSR.

Viss šis darbs notika līdztekus pastāvīgiem centieniem izvērtēt un atjaunināt konkurences noteikumus, racionalizēt mūsu procedūras un samazināt regulatīvo slogu uzņēmumiem.

Mēs turpināsim šo ceļu 2025. gadā un visā šā pilnvaru termiņa laikā. Eiropa izstrādā savu jauno uzņēmējdarbības un sabiedrības modeli, kura pamatā ir tiesiskums, un ir gatava aizsargāt konkurenci, kas ir būtisks elements tīra, taisnīga un konkurētspējīga vienotā tirgus izveidē.